

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
الْحٰمِدُ لِلّٰهِ الْعَظِيْمِ

بررسی تجربی و المان محدود پوسته مخروطی کامپوزیتی
تحت بارگذاری ترکیبی محوری و خمشی

ارائه شده برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

توسط

سجاد شفاقی

استادان راهنما

دکتر مجتبی صدیقی

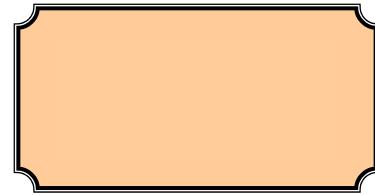
دکتر محمد محمدی اقدم

دانشکده مهندسی مکانیک

شهریور ۱۳۸۷

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پایه تکنیک تهران)

:

:

:

:

:

:

تحلیل تجربی و المان محدود پوسته مخروطی جدارنازک کامپوزیتی تحت اثر بارگذاری ترکیبی محوری و خمشی

Title

Experimetal and Finite Element Investigation of Composite Conical Shells Undr Combined Axial and Bending Loads

:

○

●

○

○

○

○

●

●

○

●

●

●

●

○

●

●

●

○

●

Key word of English

Composite conical shell – buckling – fracture- finite element- combined loading

"

"

( )

.

( )

چکیده

رفتار پوسته‌های مخروطی ایزوتروپ و ارتوتروپ تحت بارهای فشاری محوری و ترکیبی بطور تجربی، تحلیلی و عددی توسط محققین زیادی مطالعه شده است. ولی برای پوسته‌های مخروطی چندلایه کامپوزیتی مقالات بسیار کمی در دسترس است؛ چراکه این پوسته‌ها که عمدتاً به روش رشته‌پیچی تولید می‌شوند، دارای ضخامت و زوایای الیاف متغیر در راستای طول خود هستند. در تحقیق حاضر، یک بررسی تجربی و المان محدود بر روی رفتار کمانش و واماندگی پوسته‌های مخروطی تولید شده بهروش رشته‌پیچی، تحت بار محوری فشاری و نیز بار محوری خارج از مرکز که ترکیبی از بار محوری و ممان خمسمی را ایجاد می‌کند، ارائه شده است. نمونه‌های مخروطی تولید شده از جنس کربن/اپوکسی و در سه ضخامت مختلف می‌باشند. خواص کامپوزیت کربن/اپوکسی با استفاده از آزمون‌های تعریف شده توسط استانداردهای ASTM تعیین شدند. نمونه‌ها بطور کامل و با احتساب ضرایب سفتی متغیر مشابه حالت واقعی در نرم‌افزار Abaqus مدل شده و مورد تحلیل استاتیک و کمانش خطی و غیرخطی قرار گرفتند. همچنین اثر پارامترهای مختلف از قبیل ابعاد هندسی، لایه‌چینی، ضخامت، نقص هندسی ناشی از ساخت و غیره روی بار کمانش مورد بررسی قرار گرفت. از تئوری استوانه معادل برای مقایسه بار کمانش حاصل از آزمایش و المان محدود در حالت بار گذاری محوری خالص استفاده شد. نتایج تحلیل المان محدود با نتایج آزمایشات کمانش مقایسه شده و تطابق خوبی بین آنها مشاهده گردید. برخی از نمونه‌ها دچار شکست شدند که برای مقایسه بهتر نتایج این آزمایشات، با استفاده از معیار هشین، مقایسه صورت پذیرفت.

کلید واژه

پوسته مخروط چندلایه کامپوزیتی – کمانش – شکست – المان محدود

فهرست مندرجات

فصل اول- مقدمه و مروری بر کارهای گذشته	۱
۱-۱- مقدمه.....	۲
۱-۲- بررسی مقالات و تحقیقات گذشته	۳
فصل دوم- روابط مورد استفاده برای مخروط کامپوزیتی	۸
۲-۱- محاسبه بار کمانش مخروط کامپوزیت از روی بار کمانش استوانه	۱۰
۲-۲- محاسبه بار کمانش استوانه کامپوزیتی.....	۱۲
۲-۲-۱- محاسبه بار کمانش استوانه کامپوزیتی تحت بار محوری فشاری.....	۱۲
۲-۲-۲- محاسبه بار کمانش استوانه کامپوزیتی تحت بار خمی	۱۷
۲-۲-۳- محاسبه بار کمانش استوانه کامپوزیتی تحت بار ترکیبی محوری و خمی.....	۱۸
۲-۳- روابط ساختاری پوسته مخروطی چندلایه.....	۲۰
۲-۳-۱ - موقعیت الیاف روی پوسته مخروطی ناقص دور رشتہ پیچی شده	۲۰
۲-۳-۲ - ضخامت یک تک لایه.....	۲۲
۲-۳-۳- تغییر ضرایب سفتی	۲۴
۲-۴- تحلیل ابعادی	۲۶
فصل سوم- بررسی المان محدود مخروط کامپوزیتی با استفاده از Abaqus	۲۹
۳-۱- تحلیل کمانش به کمک المان محدود	۳۱
۳-۱-۱- تحلیل مقدار ویژه خطی کمانش (eigen value)	۳۱
۳-۱-۲- تحلیل غیر خطی (روش Riks	۳۲
۳-۱-۳- بحث در مزایا و معایب دو روش	۳۴
۳-۲- نوع المان‌های مورد استفاده برای پوسته مخروطی کامپوزیتی.....	۳۵
۳-۳- همگرایی نتایج تحلیل و تعیین تعداد بهینه المانها	۳۶

۴-۳- مقایسه نتایج نرم افزار با کارهای محققین پیشین ۳۷

۳۸ ..... ۱-۴-۳- مقایسه بار و مود کمانش برای کار تجربی انجام شده توسط Tong [۱۵]

۳۹ ..... ۲-۴-۳- مقایسه بار بحرانی استوانه کامپوزیتی تحت بار محوری و خمی (Lou [۱۶])

۴۰ ..... ۵-۳- بررسی پارامترهای موثر در کمانش پوسته مخروطی کامپوزیتی

۴۳ ..... ۱-۵-۳- بررسی پارامتر α

۴۴ ..... ۲-۵-۳- بررسی پارامتر زاویه الیاف (θ)

۴۵ ..... ۳-۵-۳- بررسی پارامتر طول به شعاع میانگین ($\frac{L}{R_{mean}}$)

۴۶ ..... ۴-۵-۳- بررسی پارامتر ضخامت (تعداد لایه‌ها)

۴۷ ..... ۳-۵-۵- تفاوت تحلیل با فرض ضرایب سفتی ثابت و اعمال سفتی دقیق

فصل چهارم- تعیین خواص مکانیکی کامپوزیت کربن/اپوکسی ۵۰

۵۲ ..... ۴-۱- روش انجام آزمون‌ها

۵۳ ..... ۴-۱-۱- تست اندازه‌گیری خواص مکانیکی فشاری کامپوزیت در راستای عمود بر الیاف

۵۴ ..... ۴-۱-۱-۱- ساخت نمونه و نصب کرنش سنج

۵۵ ..... ۴-۱-۱-۲- نصب فیکسچر و بارگذاری

۵۷ ..... ۴-۱-۱-۳- محاسبه خواص

۵۸ ..... ۴-۱-۲- تست اندازه‌گیری خواص مکانیکی کششی کامپوزیت در راستای عمود بر الیاف

۵۸ ..... ۴-۱-۲-۱- ساخت نمونه و نصب کرنش سنج

۵۸ ..... ۴-۱-۲-۲- نصب فیکسچر و بارگذاری

۵۹ ..... ۴-۱-۲-۳- محاسبه خواص

۵۹ ..... ۴-۱-۳-۱- تست اندازه‌گیری خواص مکانیکی کششی کامپوزیت در راستای الیاف (NOL)

۶۰ ..... ۴-۱-۳-۱-۱- ساخت نمونه و نصب کرنش سنج

۶۳ ..... ۴-۲- نتایج آزمونهای کامپوزیت کربن/ اپوکسی

۶۳ ..... ۴-۲-۱- مشخصات مواد اولیه

۶۴ ..... ۴-۲-۲- مشخصات نمونه‌های آزمایش

۶۵ ..... ۴-۲-۳- نتایج حاصل

فصل پنجم- آزمایش پوسته مخروطی کامپوزیتی تحت بار محوری و خمشی..... ۶۸

۷۰.....	۱-۵- ساخت .....
۷۴.....	۲-۵- مواد مورد استفاده .....
۷۷.....	۳-۵- مشخصات نمونه های تست .....
۸۰.....	۴-۵- ملزومات آزمایش .....
۸۳.....	۵-۵- آزمایشات .....
۸۳	۱-۵-۵- آزمایش تحت بارگذاری محوری فشاری .....
۸۳	۱-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۵ (3/1) .....
۹۱	۲-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۲ (2/1) .....
۹۴	۳-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۴ (6/1) .....
۹۸	۴-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۷ (1/2) .....
۱۰۳	۵-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۱۰ (4/2) .....
۱۰۷	۶-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۹ (3/2) .....
۱۰۹	۷-۱-۵-۵- آزمایش نمونه ۱ از مقیاس بزرگ .....
۱۱۱.....	۲-۵-۵- آزمایش تحت بارگذاری محوری خارج از مرکز .....
۱۱۱	۱-۲-۵-۵- آزمایش نمونه ۶ (4/1) .....
۱۱۴	۲-۲-۵-۵- آزمایش نمونه ۱ (1/1) .....
۱۱۸	۳-۲-۵-۵- آزمایش نمونه ۳ (5/1) .....
۱۲۱	۴-۲-۵-۵- آزمایش نمونه ۸ (2/2) .....
۱۲۳	۵-۲-۵-۵- آزمایش نمونه ۲ از مقیاس بزرگ .....
۱۲۵.....	۶-۵- مقایسه نتایج آزمایش ها و جمعبندی .....
۱۲۷.....	فصل ششم- مقایسه نتایج و بحث .....
۱۲۹.....	۱-۶- خواص اعمالی به نرم افزار برای مواد مورد آزمایش .....
۱۳۰	۲-۶- نحوه اعمال بار و شرایط مرزی .....
۱۳۱.....	۳-۶- مقایسه نتایج نرم افزار با آزمایشات .....

۶-۳-۱- مقایسه بار کمانش برای آزمایشات تحت بار محوری خالص.....	۱۳۱
۱۳۳ ..... نمونه ۳/۱	۱-۱-۳-۶
۱۳۶ ..... نمونه ۲/۱	۲-۱-۳-۶
۱۳۸ ..... نمونه ۶/۱	۳-۱-۳-۶
۶-۳-۲- مقایسه بار کمانش برای آزمایشات تحت بار محوری خارج از مرکز.....	۱۳۹
۱۴۱ ..... نمونه ۴/۱	۱-۲-۳-۶
۱۴۴ ..... نمونه ۱/۱	۲-۲-۳-۶
۱۴۶ ..... نمونه ۵/۱	۳-۲-۳-۶
۶-۳-۳- مقایسه بار و نحوه شکست نمونه های ضخیم	۱۴۷
۱۴۸ ..... معیار هشین	۱-۳-۳-۶
۱۵۰ ..... استفاده از معیار هشین و مقایسه با آزمایش ها	۲-۳-۳-۶
۶-۴-۳- دلایل وجود خطأ بین آزمایش و المان محدود.....	۱۵۳
۱۵۵ ..... مقایسه کلی.....	۴-۶
فصل هفتم- نتیجه گیری و پیشنهادات.....	۱۵۸
۱۵۹ ..... نتیجه گیری.....	۱-۷
۱۶۱ ..... پیشنهادات	۲-۷
فهرست مراجع	۱۶۲
پیوست ها.....	۱۶۶

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۲) مقایسه نتایج حاصل از دو روش برای دو نوع شرط مرزی و زاویه راس و چیدمان متفاوت [۹].....	۱۱
جدول ۱-۳) مقایسه نتایج تجربی و تنوری Tong [۱۵] با حل غیر خطی نرم افزار	۳۸
جدول ۲-۳) مقایسه بار و ممان خمشی بحرانی برای نمونه استوانه‌ای کامپوزیتی مورد بررسی توسط Lou ..... جدول ۳-۳) مقایسه بار کمانش با اعمال ضرایب سفتی دقیق ..... جدول ۴-۱) مشخصات لوله ها و نمونه ها ..... جدول ۴-۲) مشخصات NOL-ring ها.....	۳۹ ۴۸ ۶۴ ۶۵
جدول ۴-۳) نتایج محاسبه σ_{22}^{CU} ..... جدول ۴-۴) نتایج محاسبه E_{22} از آزمون فشاری ..... جدول ۴-۴) نتایج محاسبه σ_{22}^{TU} ..... جدول ۴-۴) نتایج محاسبه E_{22} از آزمون کشش ..... جدول ۴-۷) نتایج محاسبه σ_{11}^{TU} ..... جدول ۴-۸) نتایج محاسبه E_{11} از آزمون کشش ..... جدول ۵-۱) ابعاد هندسی نمونه‌های مخروطی ..... جدول ۵-۲) ضخامت، زوایای الیاف و وزن نمونه‌های مخروطی ..... جدول ۵-۳) مقایسه تغییر ضخامت و زاویه الیاف در راستای طول مخروط برای نمونه‌ها و روابط فصل ۲ ..... جدول ۵-۴) نتایج کلی آزمایشات صورت گرفته روی نمونه‌ها ..... جدول ۶-۱) خواص کامپوزیت کربن-اپوکسی بدست آمده از آزمون‌ها ..... جدول ۶-۲) خواص تصحیح شده برای مدل‌سازی مخروط کامپوزیتی ..... جدول ۶-۳) مقایسه نتایج برای آزمایشات کمانش تحت بار محوری خالص ..... جدول ۶-۴) مقایسه حداکثر کوتاهش‌دگی محوری در لحظه وقوع کمانش برای آزمایشات تحت بار محوری خالص ..... جدول ۶-۵) مقایسه نتایج برای آزمایشات کمانش تحت بار محوری خارج از مرکز ..... جدول ۶-۶) مقایسه حداکثر کوتاهش‌دگی محوری (در نیمه تحت فشار) در لحظه وقوع کمانش برای آزمایشات تحت بار محوری خارج از مرکز ..... جدول ۶-۷) مقایسه بار شکست و کمانش نمونه‌های ضخیم مورد آزمایش.....	۶۵ ۶۵ ۶۶ ۶۶ ۶۶ ۶۷ ۷۸ ۷۸ ۷۹ ۱۲۰ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۵۱

فهرست شکل‌ها

شکل ۱-۲) نمای یک مخروط و پارامترهای تعریف کننده آن.....	۱۰
شکل ۲-۲) جهت مولفه های جابجایی [۱۶].....	۱۳
شکل ۳-۲) هندسه و موقعیت یک رشته روی مخروط [۳].....	۲۱
شکل ۴-۲) تغییرات (a) انحنای الیاف (b) فاصله بین الیاف (c) ضخامت تک لایه، بر حسب مختصات طولی مخروط رشته پیچی شده با زوایای راس متفاوت [۳].....	۲۳
شکل ۵-۲) تغییر نسبتهای ضخامت بر حسب زاویه راس [۳].....	۲۳
شکل ۶-۲) تغییر ضرایب سفتی برای پوسته مخروطی رشته پیچی شده [۳].....	۲۵
شکل ۷-۲) تغییر ضرایب پوسته مخروطی رشته پیچی شده با زوایای راس مختلف [۳].....	۲۶
شکل ۱-۳) روش Arc length (راست) در مقایسه با روش معمولی (چپ) [۲۷].....	۳۳
شکل ۲-۳) نمودار بار کمانش بر حسب تعداد المان‌ها برای یکی از نمونه‌های مخروطی چندلایه کامپوزیتی.....	۳۷
شکل ۳-۳) مود کمانش حاصل از تحلیل غیرخطی نرم افزار (b) شکل پس از کمانش رخ داده در کار تجربی [۱۵]Tong	۳۸
شکل ۴-۳) نمای یک مخروط و پارامترهای تعریف کننده آن.....	۴۰
شکل ۵-۳) اثر پارامتر α روی بار محوری کمانش مخروط کامپوزیتی نمونه	۴۴
شکل ۶-۳) اثر پارامتر α روی ممان خمشی بحرانی مخروط کامپوزیتی نمونه.....	۴۴
شکل ۷-۳) تاثیر زاویه لایه (θ) نسبت به محور مخروط روی بار محوری بحرانی.....	۴۵
شکل ۸-۳) اثر نسبت طول به شعاع میانگین مخروط روی بار محوری بحرانی	۴۶
شکل ۹-۳) منحنی بار محوری بحرانی بر حسب تعداد لایه‌های 40 ± 40	۴۷
شکل ۱-۴) لوله اولیه مورد استفاده در آزمونهای برش، کشش و فشار (عمود بر راستای الیاف) و یک نمونه بریده شده از آن	۵۴
شکل ۲-۴) فیکسچر تست فشار در جهت عمود بر الیاف	۵۶
شکل ۳-۴) فیکسچر تست کشش در جهت عمود بر الیاف.....	۵۸
شکل ۴-۴) فیکسچر و نمونه NOL-Ring پاره شده مورد استفاده در آزمون کشش در راستای الیاف	۶۱
شکل ۵-۱) شماتیک مندل پیچش	۷۱

b- میانگین تغییرات نیرو بر حسب جابجایی تختال بالایی نمونه 1/6.....	۹۵
شکل ۵-۲۲) a- تغییرات نیرو بر حسب زمان برای نمونه 6/1 b- تغییرات جابجایی محوری بر حسب زمان برای نمونه 1/6.....	۹۶
شکل ۵-۲۳) تغییرات نیرو بر حسب جابجایی جانبی سطح مخروط برای نمونه 1/6.....	۹۷
شکل ۵-۲۴) نمودار نیرو بر حسب زمان برای نمونه 1/2.....	۹۸
شکل ۵-۲۵) تغییرات نیرو بر حسب جابجایی محوری نمونه 1/2.....	۹۹
شکل ۵-۲۶) تغییرات جابجایی محوری بر حسب زمان برای نمونه 1/2.....	۱۰۰
شکل ۵-۲۷) تغییرات نیرو بر حسب جابجایی جانبی سطح مخروط برای نمونه 1/2.....	۱۰۱
شکل ۵-۲۸) نمونه 1/2 پس از شکست.....	۱۰۲
شکل ۵-۲۹) الف) محل استقرار LVDT ها روی تختال بالایی ب)نمایش مولفه های کرنش سنج	
د) محل استقرار LVDT ها روی ۱/۳ پائینی در هر ۶۰ درجه	
و) محل استقرار کرنش سنجها روی سطح داخلی در ارتفاع میانی.....	۱۰۳
شکل ۵-۳۰) نمودار نیرو بر حسب زمان برای نمونه 4/2	۱۰۴
شکل ۵-۳۱) a) نمودار جابجایی بر حسب زمان 8 LVDT8 b) نمودار نیرو بر حسب جابجایی LVDT8.....	۱۰۴
c) نمودار جابجایی بر حسب زمان 7 LVDT7 d) نمودار نیرو بر حسب جابجایی LVDT7.....	۱۰۴
شکل ۵-۳۲) نمودار جابجایی جانبی - زمان برای نمونه 2/4.....	۱۰۵
شکل ۵-۳۳) شکست نمونه 2/4.....	۱۰۶
شکل ۵-۳۴) نمودار نیرو بر حسب زمان برای نمونه 3/2.....	۱۰۷
شکل ۵-۳۵) شکست نمونه 3/2.....	۱۰۸
شکل ۵-۳۶) a- نمودار میانگین نیرو بر حسب جابجایی محوری برای نمونه 1 از مقیاس بزرگ	
b- نمودار میانگین جابجایی محوری بر حسب زمان برای نمونه 1 از مقیاس بزرگ	۱۰۹
شکل ۵-۳۷) نمودار نیرو بر حسب زمان برای نمونه 1 از مقیاس بزرگ	۱۰۹
شکل ۵-۳۸) تغییرات نیرو بر حسب جابجایی جانبی سطح مخروط برای نمونه 1 از مقیاس بزرگ	۱۱۰
شکل ۵-۳۹) تغییرات نیرو بر حسب زمان برای نمونه 1/4.....	۱۱۱
شکل ۵-۴۰) نمودار نیرو - جابجایی محوری برای LVDT های روی تختال بالایی نمونه 1/4.....	۱۱۲
شکل ۵-۴۱) نمودار جابجایی محوری بر حسب زمان برای LVDT های روی تختال بالایی نمونه 1/4.....	۱۱۳

شکل ۵-۴۲) تغییرات نیرو بر حسب جابجایی جانبی برای ۱/۳ پایینی نمونه ۴/۱.....	۱۱۳.....
شکل ۵-۴۳) نمایی از مود کمانش نمونه ۴/۱.....	۱۱۴.....
شکل ۵-۴۴) نمودار نیرو - زمان برای نمونه ۱/۱.....	۱۱۰.....
شکل ۵-۴۵) نمودار نیرو - جابجایی محوری برای نمونه ۱/۱.....	۱۱۰.....
شکل ۵-۴۶) نمودار نیرو - جابجایی جانبی برای ۱/۳ پایینی نمونه ۱/۱.....	۱۱۶.....
شکل ۵-۴۷) نمودار نیرو - جابجایی جانبی برای ۱/۳ پایینی نمونه ۱/۱.....	۱۱۶.....
شکل ۵-۴۸) نمایی از نمونه ۱/۱ پس از کمانش	۱۱۷.....
شکل ۵-۴۹) نمودار نیرو - زمان در مرحله دوم آزمایش نمونه ۱/۱.....	۱۱۸.....
شکل ۵-۵۰) نمودار میانگین نیرو - جابجایی محوری برای LVDT های سمت اعمال بار در مرحله دوم آزمایش نمونه ۱/۱.....	۱۱۸.....
شکل ۵-۵۱) نمودار نیرو - زمان برای نمونه ۵/۱.....	۱۱۹.....
شکل ۵-۵۲) نمودار نیرو - جابجایی محوری برای LVDT های روی تختال بالایی نمونه ۵/۱.....	۱۱۹.....
شکل ۵-۵۳) تغییر شکل نمونه ۱/۵ پس از کمانش.....	۱۲۰.....
شکل ۵-۵۴) نمودار نیرو - زمان برای نمونه ۲/۲.....	۱۲۱.....
شکل ۵-۵۵) نحوه شکست نمونه ۲/۲.....	۱۲۲.....
شکل ۵-۵۶) نمودار نیرو بر حسب زمان برای نمونه ۲ از مقیاس بزرگ.....	۱۲۳.....
شکل ۵-۵۷) منحنی نیرو بر حسب جابجایی محوری برای نمونه ۲ از مقیاس بزرگ.....	۱۲۴.....
شکل ۵-۵۸) منحنی میانگین جابجایی محوری بر حسب زمان برای نمونه ۲ از مقیاس بزرگ	۱۲۴.....
شکل ۶-۱) همگرایی نتایج حل کمانش خطی برای نمونه ۳/۱.....	۱۳۳.....
شکل ۶-۲) تاثیر شدت نقص روی بار کمانش نمونه ۳/۱.....	۱۳۴.....
شکل ۶-۳) نحوه تغییر شکل پس از کمانش (a) Abaqus (b) آزمایش	۱۳۵.....
شکل ۶-۴) نمودار مقایسه ای نیرو بر حسب جابجایی محوری برای نمونه ۳/۱.....	۱۳۶.....
شکل ۶-۵) همگرایی نتایج حل کمانش خطی برای نمونه ۲/۱.....	۱۳۶.....
شکل ۶-۶) تاثیر شدت نقص روی بار کمانش نمونه ۲/۱.....	۱۳۷.....
شکل ۶-۷) مقایسه منحنی نیرو بر حسب جابجایی محوری نمونه ۲/۱.....	۱۳۷.....
شکل ۶-۸) همگرایی نتایج حل کمانش خطی برای نمونه ۶/۱.....	۱۳۸.....

..... شکل ۹-۶) تاثیر شدت نقص روی بار کمانش نمونه ۱/۶	۱۳۸
..... شکل ۱۰-۶) مقایسه منحنی نیرو بر حسب جابجایی محوری نمونه ۱/۶	۱۳۹
..... شکل ۱۱-۶) همگرایی نتایج حل کمانش خطی برای نمونه ۱/۴	۱۴۱
..... شکل ۱۲-۶) تاثیر شدت نقص روی بار کمانش نمونه ۱/۴	۱۴۲
..... شکل ۱۳-۶) مقایسه منحنی نیرو بر حسب جابجایی محوری در نیمه تحت فشار، برای نمونه ۱/۴	۱۴۳
..... شکل ۱۴-۶) نحوه تغییر شکل پس از کمانش (a) آزمایش (b) Abaqus	۱۴۴
..... شکل ۱۵-۶) همگرایی نتایج حل کمانش خطی برای نمونه ۱/۱	۱۴۵
..... شکل ۱۶-۶) تاثیر شدت نقص روی بار کمانش نمونه ۱/۱	۱۴۵
..... شکل ۱۷-۶) همگرایی نتایج حل کمانش خطی برای نمونه ۵/۱	۱۴۶
..... شکل ۱۸-۶) تاثیر شدت نقص روی بار کمانش نمونه ۵/۱	۱۴۶
..... شکل ۱۹-۶) مقایسه منحنی نیرو بر حسب جابجایی محوری در نیمه تحت فشار، برای نمونه ۵/۱	۱۴۷
..... شکل ۲۰-۶) محل شکست نمونه‌های آزمایش با محل پیش‌بینی شده شکست فشاری الیاف از Abaqus	۱۵۳
..... شکل ۲۱-۶) بار بحرانی کمانش بر حسب ضخامت میانگین نمونه‌های با ابعاد	
..... ۱۰۰ ..... $\Phi_1 = 214.05, \Phi_2 = 308.9, h = 154.25$	
..... تحت بار محوری خالص	۱۰۰
..... شکل ۲۲-۶) بار بحرانی کمانش بر حسب ضخامت میانگین نمونه‌های با ابعاد	
..... ۱۰۶ ..... $\Phi_1 = 214.05, \Phi_2 = 308.9, h = 154.25mm$	
..... تحت بار محوری خارج از مرکز به میزان 46 mm	۱۰۶
..... شکل ۲۳-۶) تاثیر درصد خروج از مرکز بار برای نمونه نازک با ضخامت میانگین 1.6 mm	۱۰۷

فهرست علائم

ρ_c	نسبت بار
$K(\alpha)$	ضریب تصحیح
ε	تانسور کرنش
k	تانسور انحنا
δU^T	تابع وزنی در دستگاه معادله
$[L]$	ماتریس ضرایب جابجایی در حالت بار محوری
$[B]$	ماتریس ضرایب جابجایی در حالت بار خمشی
R_a, R_b	دو متغیر تعریف شده برای ترکیب بارگذاری
σ_{22}^{cu}	تنش فشاری نهایی در راستای عمود بر الیاف
σ_{22}^{uu}	تنش کششی نهایی در راستای عمود بر الیاف
σ_{11}^{cu}	تنش فشاری نهایی در راستای الیاف
σ_{11}^{uu}	تنش کششی نهایی در راستای الیاف
E_{11}	مدول الاستیسیته در راستای الیاف
E_{22}	مدول الاستیسیته در راستای عمود بر الیاف

فصل اول

مقدمه

و

مروری بر کارهای گذشته

۱-۱- مقدمه

استفاده از سازه‌های مرکب^۱ به علت نسبت سفتی به وزن بالا در مقابل سازه‌های فلزی مشابه، در بسیاری از موارد به خصوص در جاهایی که کاهش وزن سازه مهم باشد، مناسب است. یکی از پرکاربردترین انواع این سازه‌ها، پوسته‌های چندلایه کامپوزیتی^۲ هستند؛ که می‌توانند به شکل استوانه، مخروط و اشکال دیگر باشند. استفاده از این سازه‌ها به دلیل سبکی، جهت‌گیری خواص مکانیکی، مقاومت بالا و ساخت نسبتاً آسان در بسیاری از صنایع از جمله صنعت هوافضا رایج است.

در پروژه حاضر پوسته‌های مخروطی چندلایه کامپوزیتی، تحت بارگذاری محوری و نیز بارگذاری ترکیبی محوری و خمی بررسی شده‌اند. این پوسته‌ها از انواع کامپوزیتهای الیافی بوده و متشکل از الیاف و رزین هستند و جزء مواد غیرایزوتروپ^۳ محسوب می‌شوند. بهترین روش تولید پوسته‌های دورانی که پوسته مخروطی یکی از مهمترین آنهاست، رشته‌پیچی^۴ است. برخلاف پوسته‌های استوانه‌ای تولید شده به این روش، و نیز پوسته‌های مخروطی ایزوتروپ، پوسته‌های مخروطی تولید شده به روش رشته‌پیچی دارای ضخامت و زوایای الیاف متغیر در راستای طولی مخروط هستند. این عدم یکسانی ضخامت و زوایای الیاف در قسمت‌های مختلف مخروط، منجر به ضرایب سفتی متغیر در پوسته می‌شوند؛ چراکه ضرایب سفتی در کامپوزیتها توابعی از این کمیتها هستند. این امر تحلیل دقیق این پوسته‌ها را بسیار مشکل می‌کند. در کار حاضر این تغییرات به کمک المان محدود لحاظ شده‌اند.

از طرفی با توجه به هزینه‌بر بودن ساخت نمونه‌های بزرگ، یکی از راه‌های مناسب برای تحلیل صحیح این نمونه‌ها، ساخت نمونه‌های کوچکتر و تعیین نتایج تست آنها به نمونه‌های بزرگ مورد

¹. composite

². laminated composite shells

³. anisotropic

⁴. filament winding